

ชื่อวิจัย การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา

ผู้วิจัย นฤดี ตูลารักษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองฉนวนวิทยา

หน่วยงาน โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) 2 วงรอบ คือวงรอบที่ 1 (R1D1) และวงรอบที่ 2 (R2D2) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ที่ออกแบบเป็นแบบวิจัยผสมผสานพหุระยะ (Multi-phase Mixed Methods) มีการดำเนินการ 2 วงรอบ 4 ระยะ คือ วงรอบที่ 1 (R1D1) และวงรอบที่ 2 (R2D2) โดยมีวัตถุประสงค์ 4 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการบริหารการศึกษาโรงเรียนคลองฉนวนวิทยา 2) เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา และ 4) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา โดยดำเนินการศึกษากับประชากร คือ ผู้บริหาร 2 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 7 คน ครู 19 คน นักเรียน 262 คน และผู้ปกครอง 262 คนรวมทั้งสิ้น 552 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน 71 คน และผู้ปกครอง 71 คน รวม 142 คน สำหรับผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครู ใช้ประชากรในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นของการบริหาร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนคลองฉนวนวิทยา 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างผลการประเมินความต้องการจำเป็น 3) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อยกร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL 4) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ (ร่าง) รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา 5) แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา 6) แบบประเมินประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียน

คลองฉนวนวิทยา 7) แบบสอบถามความพึงพอใจในการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา 8) แบบประเมินความเป็นไปได้การนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา ไปใช้ (สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร) 9) แบบสอบถามความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานของโรงเรียนตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา 10) แบบประเมินคุณธรรมสำหรับนักเรียน วิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนคลองฉนวนวิทยา จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและประชุมผู้เกี่ยวข้อง พบว่า ความต้องการจำเป็นที่โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา ควรนำไปใช้ในการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย มีลำดับความต้องการจำเป็น ดังนี้ 1) ด้านความต้องการจำเป็น 2) ด้านการวางแผน 3) ด้านการจัดการทรัพยากรเพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ 4) ด้านการสร้างองค์ความรู้แนวทางแก้ปัญหา 5) ด้านการปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้ 6) ด้านปรับปรุงพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 7) ด้านความร่วมมือของเครือข่ายการมีส่วนร่วม

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา ได้รูปแบบการบริหารโดยใช้เชิงระบบ INPUT PROCESS OUTPUT และวงจร PDCA ร่วมกับ 7 องค์ประกอบ ตั้งชื่อตามอักษรตัวหน้าของแต่ละองค์ประกอบและตามด้วย MODEL เป็น NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา โดยมีส่วนที่ 1 คือ วงจร PDCA 1) Plan (การวางแผน) 2) Do (การดำเนินการ) 3) Check (การตรวจสอบ) 4) Act (การปรับปรุง) ส่วนที่ 2 คือ 1) ด้านความต้องการจำเป็น (N: Needs) 2) ด้านการสร้างองค์ความรู้แนวทางแก้ปัญหา (K: Know-how) 3) ด้านการวางแผน (B: Based on Planning) 4) ด้านการจัดการทรัพยากรเพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ (R: Resources of Learning Environment) 5) ด้านการปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้ (A: Action) 6) ด้านความร่วมมือของเครือข่ายการมีส่วนร่วม (N: Network) 7) ด้านปรับปรุงพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (D: Development) และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกับระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา โดยผลการประเมินคู่มือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา สรุปได้ดังนี้

4.1 ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม (กลุ่มผู้บริหารและครู กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มนักเรียน และกลุ่มผู้ปกครอง) มีความเห็นว่าการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา โดยภาพรวมมีประโยชน์มากที่สุด มีความเห็นว่าการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา โดยภาพรวมมีประโยชน์ระดับมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แยกตามตัวชี้วัดของประโยชน์พบว่าทุกกลุ่มมีความเห็นว่าการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา มีประโยชน์ต่อด้านสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาเอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์และด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน เป็น 3 ลำดับแรก

4.2 ครู ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา ในระดับมากที่สุด โดยพึงพอใจช่วงการปรับปรุงแต่ละองค์ประกอบ ช่วงการปฏิบัติงานแต่ละองค์ประกอบ ช่วงการวางแผนแต่ละองค์ประกอบ และช่วงการประเมินผลแต่ละองค์ประกอบเรียงตามลำดับ โดยในช่วงการวางแผนในแต่ละองค์ประกอบมีความพึงพอใจการพัฒนาครูที่สอดคล้องกับการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการส่งเสริมคุณธรรมผู้เรียน เป็นอันดับแรก ช่วงการปฏิบัติงานในแต่ละองค์ประกอบมีความพึงพอใจการพัฒนาครูที่สอดคล้องกับการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการส่งเสริมคุณธรรมผู้เรียนเป็นอันดับแรก ช่วงการติดตามและประเมินผลในแต่ละองค์ประกอบมีความพึงพอใจการพัฒนาครูที่สอดคล้องกับการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการส่งเสริมคุณธรรมผู้เรียนเป็นอันดับแรกและช่วงการพัฒนาปรับปรุงในแต่ละองค์ประกอบมีความพึงพอใจการพัฒนาครูที่สอดคล้องกับการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการส่งเสริมคุณธรรมผู้เรียนเป็นอันดับแรก

4.3 ผลการใช้อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคู่คุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา สรุปได้ดังนี้

4.3.1 คุณภาพการศึกษาของนักเรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในเกณฑ์ดีทุกปีการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป มีค่าพัฒนาเพิ่มขึ้นทุกปี ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษายังต้องพัฒนา

4.3.2 คุณภาพของผู้เรียนคุณธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความอดทน ด้านความเสียสละ ด้านความพอเพียง ด้านจิตสาธารณะ ในภาพรวมมีจำนวนผู้เรียนมีคุณธรรมระดับมาก มากกว่า ร้อยละ 60

4.3.3 คุณภาพการศึกษาด้านสถานศึกษา คุณภาพการศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร สื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ และระบบการวัดผล ประเมินผล มีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพเกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้เรียนทุกปีการศึกษา เกิดความน่าเชื่อถือทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน

4.3.4 คุณภาพการศึกษาด้านชุมชน ความพึงพอใจของชุมชนต่อการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.3.5 ผลการประเมินความคิดเห็นความเป็นไปได้ต่อการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบโดยใช้ NK-BRAND MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคุณธรรม โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา ไปใช้ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร ในภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด